

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

INFORMAČNÝ MATERIÁL PRE
PODNIKATEĽOV

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

Cieľom tohto dokumentu je informovať širokú podnikateľskú verejnosť o aktuálnych zmenách v legislatíve upravujúcej podmienky podnikania v Slovenskej republike, najmä s ohľadom na malé a stredné podniky (MSP). Dokument reflektuje najmä na zmeny prijaté za predchádzajúci štvrtrok, ale sú v ňom uvedené aj informácie o predpisoch, ktoré boli prijaté v skoršom období a ktoré v dohľadnej dobe iba nadobudnú účinnosť. Informácie v dokumente sú radené chronologicky podľa ich publikovania v Zbierke zákonov.

© SBA, Bratislava, 2023

Materiál bol vypracovaný na základe právneho stavu k 31.12.2023.

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto brožúry nesmie byť reprodukováná, uchovaná v rešeršnom systéme alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom, vrátane elektronického, mechanického, fotografického alebo iného záznamu alebo akýmkoľvek systémom na ukladanie a vyhľadávanie informácií, bez predchádzajúcej dohody a písomného povolenia autora.

Neprešlo jazykovou úpravou.

Prehľad novelizovaných legislatívnych predpisov v sledovanom období

	Novelizovaný predpis	Názov legislatívneho predpisu	Pozn. ¹
1	Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov	Zákon č. 198/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov	1
2	Zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	Zákon č. 302/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	2
3	Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 368/2023 Z. z. o sumách stravného		2
4	Zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	Zákon č. 268/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	2
5	Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov	Zákon č. 278/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov	2
6	Zákon č. 519/2022 Z. z. o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií	Zákon č. 530/2023 Z. z., ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v súvislosti so zlepšením stavu verejných financií	2

¹ Poznámka: charakter novelizácie: 1 - priama úprava zákona, 2 - komplexná úprava viacerých zákonov.

ZMENY V LEGISLATÍVE S NADOBUDNUTOU ÚČINNOSŤOU V 4.Q 2023 (01.10.2023 - 31.12.2023)

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 198/2023 Z. z.	16.05.2023	01.10.2023

Prijatým zákonom sa dodatočne **upresnilo ustanovenie zákona o určení ročnej sadzby dane zo stavieb** (presnejšie sa upresnila povinnosť správcu dane upraviť rozdiel medzi sadzbami tejto dane na 10-násobok medzi najvyššou a najnižšou ročnou sadzbou dane).

Zároveň sa posúva splnenie tejto povinnosti zo zdaňovacieho obdobia 2024 na zdaňovacie obdobie 2027, vzhľadom na aktuálnu ekonomickú situáciu na Slovensku.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 302/2023 Z. z.	22.06.2023	01.10.2023

Na základe prijatej novely zákona sa **umožňuje prístup do Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO) notárom, bankám a pobočkám zahraničných bánk, a to bezodplatne a automatizovaným spôsobom.**

- Notári budú mať k údajom registra nepretržitý prístup prostredníctvom **Centrálneho informačného systému Notárskej komory**.
- Prístup bánk a pobočiek zahraničných bánk sa zabezpečuje cez automatizovaný prístup prostredníctvom **Spoločného registra bankových informácií (SRBI) a tiež zriadením priameho prístupu do RPO**. Priamy prístup je zabezpečený vytvorením nového účelu poskytovania údajov, a to na plnenie úloh bánk a pobočiek zahraničných bánk pri príprave, uzatváraní a realizácii bankových obchodov. **Dôvodom zavedenia priameho prístupu do RPO je odbúranie administratívnej záťaž**e bánk, ale aj klientov, ktorá vzniká pri preukazovaní rozhodných právnych skutočností, pričom úprava má obdobu v súčasnom využívaní Registra fyzických osôb.

Novela zákona taktiež **prináša právnu úpravu sankcionovania povinných osôb, resp. v niektorých prípadoch aj zapisovaných subjektov** pri neposkytnutí súčinnosti povinnej osobe, za nedodržiavanie zákona, a to najmä za:

- neposkytovanie niektorých údajov do **Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO)**, ktorých absencia alebo neaktuálnosť môže najviac ohroziť právnu istotu a fungovanie elektronických služieb e-Governmentu.

Vymoženie plnenia povinností uložených zákonom však bude primárne **postavené na preventívnych a nápravných opatreniach**.

Štatistický úrad uloží **pokutu od 500 eur do 2 500 eur** povinnej osobe, ktorá poruší povinnosť poskytnúť do RPO v lehote ustanovenej týmto zákonom:

- údaj o dátume vzniku, dátume zrušenia a dátume zániku slovenskej právnickej osoby,
- údaj o dátume začiatku a dátume skončenia pozastavenia alebo prerušenia výkonu činnosti fyzickej osoby – podnikateľa alebo fyzickej osoby,
- údaj o dátume zriadenia a dátume zrušenia podniku zahraničnej osoby alebo organizačnej zložky,
- identifikačné údaje fyzickej osoby, ktorá vykonáva funkciu prokuristu.

Štatistický úrad uloží, a to aj opakovane, **pokutu 5 000 eur** povinnej osobe, ktorá poruší povinnosť poskytnúť do RPO v lehote ustanovenej týmto zákonom údaj, ktorý je súčasťou záznamu o konečnom užívateľovi výhod.

Informácie o Opatrení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 368/2023 Z. z. o sumách stravného

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
opatrenie č. 368/2023 Z. z.	20.09.2023	01.10.2023

Schváleným opatrením sa zvyšujú sumy stravného pri pracovných cestách, a to nasledovne:

- **7,80 eura** pre časové pásmo 5 až 12 hodín (zvýšenie o 50 centov),
- **11,60 eura** pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín (zvýšenie o 70 centov),
- **17,40 eura** pre časové pásmo nad 18 hodín (zvýšenie o 1 euro).

Týmto opatrením sa zároveň ruší opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 171/2023 Z. z. o sumách stravného.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 268/2023 Z. z.	20.06.2023	01.11.2023

Prijatým pozmeňujúcim návrhom k novele zákona sa ustanovila možnosť, aby **registráciu údajov do obchodného registra mohli vykonávať aj externí registrátori, a to notári, ktorí už v súčasnosti so súdmi riešia agendu dedičských konaní.**

V prípade súdov a externých registrátorov pôjde o participáciu na výkone registrácie údajov v obchodnom registri. Klientom obchodného registra (t. j. zapísaným osobám resp. osobám, ktoré majú byť zapísané) sa rozširujú možnosti, a to **zásadným zvýšením počtu registračných miest**, čo umožní najmä v prípadoch hromadných zmien efektívnejšie rozloženie záťaže na registračný systém.

Predpokladá sa, že nábeh registračnej agendy externými registrátormi bude postupný. Podrobnosti v tomto ohľade ustanoví príslušné ministerstvo a to tak, aby nebola ohrozená dôveryhodnosť a dlhodobá udržateľnosť údajovej základne obchodného registra.

V konkrétnom prípade sa registrácia notárom uskutoční na základe registračnej žiadosti oprávnenej osoby (navrhovateľa). Vybrať si môže ktoréhokoľvek notára ako

registrátora. Z dôvodu zamedzenia pokútnictva a obmedzenia možných podvodov, nie je prípustné iné zastúpenie navrhovateľa ako advokátom. Ak to bude potrebné, registrátor splní voči navrhovateľovi poučovaciu povinnosť. Splnenie podmienok pre registráciu (v zásade obdobných ako v prípade registrácie súdom) sa osvedčí vo forme notárskej zápisnice a na jej základe sa vykoná registrácia. Samozrejme, môžu nastať prípady, kedy podmienky splnené nebudú a v takom prípade k registrácii nedôjde. Nejde však o dôvod pre zavedenie opravného prostriedku, či iného typu procesnej obrany typu námietok.

Ak má navrhovateľ za to, že predpoklady pre registráciu sú splnené, nič mu nebráni obrátiť sa na súd, ktorý sa k splneniu podmienok vyjadrí v riadnom inštančnom postupe. **Registrátor po vykonaní registrácie postupuje obdobne ako by postupoval registrový súd a teda na žiadosť navrhovateľa mu vydá výpis z obchodného registra a taktiež zabezpečí, aby sa potrebné listiny dostali do zbierky listín.**

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 278/2023 Z. z.	21.06.2023	01.11.2023

Pozmeňujúcim návrhom k novele zákona sa **upravuje možnosť poskytovania elektronických služieb obcou pre miestne dane a poplatky.**

Konkrétne sa dopĺňajú 2 druhy služieb, ktoré budú môcť poskytovať obce, a to nasledovné:

1. **služba oznámenia o výške dane alebo poplatku** je určená pre fyzické osoby nepodnikateľov, ktorí nepoužívajú elektronickú schránku a chcú sa odbremeniť od doručovania písomných rozhodnutí obce do vlastných rúk (žlté upovedomenie o uložení zásielky),
2. **služba predvyplneného priznania k dani z nehnuteľnosti** je pre tých daňovníkov, ktorý využijú elektronickú službu návrhu na vklad do katastra nehnuteľností v štruktúrovanej forme s náležitosťami rozhodujúcimi pre určenie priznanej nehnuteľnosti s tým, že daňovník bude mať možnosť priznanie opraviť, doplniť alebo ho podpísať a doručiť samospráve.

Daňový subjekt pri elektronickej komunikácii s obcou má po zadaní prístupových údajov na webovom sídle obce alebo v informačnom systéme dátového centra obcí **sprístupnenú osobnú internetovú zónu, obsahom ktorej je najmä spis daňového subjektu v elektronickej forme.**

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 519/2022 Z. z. o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 530//2023 Z. z.	19.12.2023	31.12.2023

Prijatou novelou sa **predlžuje obdobie uplatňovania solidárneho príspevku pre podniky, ktoré zarábajú vďaka lacnejšej ruskej rope Urals.** Platenie solidárneho príspevku sa predlžuje aj na zdaňovacie obdobie dane z príjmov začínajúceho po 31. decembri 2023.